

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لے کے ناں میں سوہنے رب دا کراں کلام بیان
مہر محبت کرنے والا اچا اُسدا ناں

بن موج سمندر
(ہندکو شاعری)

محمد ضیاء الدین

بن موج سمندر
(ہندکو شاعری)

محمد ضیاء الدین

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

جملہ حقوق بحق گندھارا ہندکو اکیڈمی محفوظ اُن

نام کتاب	ذہن موج سمندر
شاعر	محمد ضیاء الدین
موضوع	شاعری
کیوزنگ	ثاقب حسین
سرورق	ثاقب حسین
سال اشاعت	2017ء
اہتمام اشاعت	محمد ضیاء الدین، چیف ایگزیکٹو کمیٹی، جی ایچ اے
جی ایچ اے اشاعت حوالہ	F.154/17
قیمت	500 روپے
مطبع	گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور
پرنٹر	جی ایچ اے لیزر پرنٹنگ، پشاور
ISBN No.	978-969-687-143-9
ملٹریں واپتہ	گندھارا ہندکو اکیڈمی، 2 چنار روڈ، آبدہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

2- چنار روڈ، آبدہ، یونیورسٹی ٹاؤن، پشاور

www.gandharahindko.com

انتساب

مآرم آنباب اعجاز رآفم صفب

ءءنا

فہرست

نمبر شمار	عنوانات	صفحات
1	موج، دریا، سمندر (محمد ضیاء الدین)	10
2	اللہ	12
3	نعت شریف	13
4	سالارِ کامل ﷺ	14
5	قرآنِ پاک	15
6	سخن دان سائیں	16
7	امیرِ شہر	17
8	جناب اعجازِ جیم	18
9	خوفِ دی اوڑھنی	19
10	ضمیرِ دی قید	20
11	ضمیرِ دی صفائی	21
12	بازتے چڑی	22
13	دو کشتیاں داسافر	23
14	انگوردی تھی رائی	24
15	وطنِ دی مٹی	25
16	کچے گارے دالیپ	26
17	درِ وجدائی	27

28	ہک بے وفا دوست دے ناں	18
29	اللہ جدا نینگا	19
30	معرکہ قصہ خوانی	20
31	غربت	21
32	نمائش لوک	22
33	اکڑی گردن	23
34	نہ ہووے تا کہیہ ہووے	24
35	عقل داماتم	25
36	بوناتے جن	26
37	حسد	27
38	گندھارا دے وسنیک	28
39	پشوری جی دار بہاؤر	29
40	نقش سی خالی مورت	30
41	قطار در قطار	31
42	آب زم زم	32
43	تیسری دنیا	33
44	بے خوفی	34
45	بارش حسن دی	35
46	رحمن دے دلدار	36
47	تمیش عشق	37
48	پشاو بیت دا پیکر	38

49	تھوڑے بندے	39
50	چترالیاں دے ناں	40
51	تصوف ہک طاقت	41
52	باغاں دی پھلواری	42
53	پدھا دادلیس	43
54	ماں بولی نل پیار	44
55	پاکستان	45
56	گرمی دا موسم	46
57	بجنت	47
58	پنجنگی	48
59	من اندر	49
60	ہند کو خدمت	50
61	آخری منظر	51
62	میر ایار	52
63	گندھارا ادبی اکٹھ	53
64	عشق دا املاء	54
65	کرب	55
66	چھوٹے لوک	56
68	بعد از اللہ اوونی وڈے	57
70	صفوت غیور	58
73	دل دی کھڑکی	59

74	تواڈیاں یاداں	60
75	غم	61
77	شکریہ تواڈا	62
80	خاموشی نال خاموشی سی	63
83	ہک کارنامہ	64
86	بہادر بٹرو	65
89	سورت دی تلاوت	66
91	فرض شناس پولیس والا	67
94	بہادراں دا بہادر	68
97	بنینا ہٹ دی سُرراں	69
100	محبتاں دا دریا	70
101	یاداں	71
103	منتھیا گلی	72
107	دوچین	73
110	ادا نیگی دی سیت	74
114	لکھاں اچ ہک	75
117	نویکل اسپاہی	76
119	ساڈی اُمید	77
121	میری نظماں گاؤ	78
123	صفی دے نال گل کتھ	79
134	تُر بت کولو	80

136	کلاشکوف اکاراڈیان دی سنگت	81
140	اللہ گواہ وے	82
142	پریشان خیال	83
145	روشنی دی سبیل	84
147	بہادرشم	85
148	پھل تے کلی	86
150	کتنبیاں دی کیمہ ضرورت	87
154	واپسی داسفر	88
156	علیاں کلیاں	89
157	سکول سی آکے ناشتہ کرساں	90
160	پیاراوطن	91

موج، دریا، سمندر

اُردو زبان دے ہک نامور شاعر نے زندگی دی وضاحت کر دے ہوئے کہیا ایا کہ ”میں تا دریاواں سمندر ایچ اتر جاساں“، یعنی میری زندگی تا ابد اے اس توں کوئی زوال نیں گا۔ سمندر ایچ وگڑیں ولے پانزی توں پیتے وے کہ اوہ ہک وخت ایچ ندی نالے تے دریاواں دی صورت ایچ کئی مُلکاں دے نظارے دیکھ چکا ہوندا وے تے انہاں پانزیاں ایچ مختلف خطیاں دے تمدن، تہذیب تے معاشرت دے تجربات سمیٹا ہویا سمندر دے پانزیاں ایچ شامل ہو جاندا وے۔ انسانی خیالات تے تصورات بی پانزی وگروون جیہڑے سفر کر دے ہوئے ندی نالیاں دی صورت ایچ آپڑے ارد گرد دے ماحول توں سیراب کر دین تے فیراہیہ سیرابی تے شادابی دا سلسلہ وڈے سمندراں تک منتقل ہو جاندا وے۔ انسانی خیالات دا بھرپور اظہار شاعری دی صورت ایچ کیتا جاندا وے تے شاعر آپڑے خیالات دیاں موجاں توں دور تک پھیلاندا جاندا وے تے فیہ خیالات دا ایہہ پھیلاؤ اتنا گہرا ہو جاندا وے کہ سمندر وگروون موج نظر آندے لیکن سمندر تے محسوس کرنے والیاں توں انہاں بن موج سمندراں ایچ بڑیاں موجاں نظر آندیاں تے اوہ انہاں موجاں توں پڑھ تے سمجھ سکدین کیونکہ شاعری محظوظ ہونڑے دے نال نال غور تے فکر دا سامان بھی مہیا کر دی اے۔

محمد ضیاء الدین

ہندکو حرفی

اللہ

اللہ وے میرا قریب شہ رگ سی
میں کیوں ڈراں شیطان مردود سی

رحمن دی رحمت دا ایہہ سایہ
بہادر بنڑاوے حیوان مردود سی

رحیم دی قربت دا سرمایہ
محفوظ رکھے برے انسان مردود سی

رب دی رضا ایچ میری رضا وے
اللہ بچا نافرمان نادان مردود سی

نعت شریف

س۔ سارے زماں و مکاں اندر
رب نے کردتی اُچی شان تیری ﷺ

جن، ملائیک، انسان درود پہنچ دے
اقرار کر دے کہ اُچی آن تیری ﷺ

علم، عمل دے سچے اصولاں نال
ہوئی اُچی آن بان تیری ﷺ

جینہڑ، پراء، پُتر، ماں، پیو کولو
ساؤن سب سی پیاری اے جان تیری ﷺ

سالارِ کامل ﷺ

بو طالب دی کہائی طائف دی بہتی
پیاس تے وگدے خون دی بہتی آندی

حراءِ اچ ریاضت کوہ ثور سی ہجرت
غار دے چھید سی اوہ آشکارہ ہستی آندی

غزوہ بدر، احد، خندق، حنین
سارے دُنیا اچ امن آشتی آندی

فتح مکہ دا سالارِ کامل ﷺ
تسخیر اچ بی عاجزی بہتی آندی

قرآنِ پاک

قرآنِ پاک کتابِ اے اللہ دی
ہدایت ہیوے میرے سوہنڑے رب دی

اُتری وحی، قلبِ پاک نبی ﷺ اُتے
شرق، غرب اِج کایہ پلٹی سب دی

پیار، محبت، مٹھے بولاں دے نال
مٹائی سوہنڑے نبی ﷺ ظلمت شب دی

میں ناچیز ضیاء بندہ آپڑے رب دا
اکھی میری فضل اُن دا لہدی

سخن دان سائیں

سخن دے اعلیٰ شاہ پارے سنڑ کے
سائیں سائیں کہوں سخن دان میاں

اہل زبان، یک زبان پکار اٹھے
کیہہ ورتی اے اعلیٰ زبان میاں

صاحب دیوان ٹوں مل گئے سب معنی
سائیں دا ہر شعر اے دیوان میاں

سائیں فہمی دی برکت دے نال ملدے
زندگی دا حاصل بیان میاں